

Uit de Volkskrant van woensdag 25 augustus 2004

'Te weinig draagvlak' Nieuw Rijks Onderdoorgang blijft netelig punt

Van onze verslaggevers
Machteld van Hutten
Joost Ramaer

AMSTERDAM

Het Rijksmuseum heeft de lokale overheid niet voldoende betrokken bij de planvorming rond de verbouwing van het museum. Daardoor is bijna een jaar na de publieke presentatie van het ontwerp nog steeds niet duidelijk aan welke eisen die moeten voldoen, en hebben de bouwplannen onvoldoende draagvlak bij de gemeente.

Dat schrijft het Dagelijks Bestuur van het Amsterdamse Stadsdeel Oud Zuid, waarin het Rijksmuseum ligt, in een brief aan de leden van de stadsdeelraad. In september vorig jaar presenteerde het Rijksmuseum het voorlopig ontwerp voor de verbouwing van het architectenbureau Cruz & Ortiz. Pas daarna legde het Rijksmuseum het ontwerp voor aan het stadsdeel. Te laat, aldus een woordvoerder. 'Zeker bij dit soort grote projecten is de gebruikelijke volgorde: eerst een programma van eisen, dan pas een ontwerp.'

Voornaamste strijdpunt tussen museum en stadsdeel, dat de bouwvergunning moet verstrekken, is de onderdoorgang midden in het hoofdgebouw. Die is al omstreden sinds de opening in 1885. In die onderdoorgang willen Cruz & Ortiz een nieuwe, ondergrondse entree bouwen. Maar het stadsdeel vindt de fietsers veel belangrijker. Na protesten van omwonenden en moties in de stadsdeelraad is hun eerste ontwerp voor onderdoorgang eerder dit jaar 'on hold' gezet. Het probleem is dat de nieuwe entree veel minder ruimte overlaat voor passanten te voet en op de fiets. Eind dit jaar hopen de architecten een nieuw ontwerp te presenteren.

Hoe groot de ruimte voor voetgangers en fietsers minimaal moet zijn is nog steeds niet duidelijk, net zo min als de andere overheidseisen waaraan het ontwerp moet voldoen. Daarover zijn Rijksmuseum en stadsdeel nu wel met elkaar in gesprek. 'Er wordt een stap terug gezet, om vooruit te komen', zegt Jo Coenen. 'Het stadsdeel beraadt zich op het programma van eisen voor het stedenbouwkundig plan waar het Nieuwe Rijksmuseum onderdeel van uitmaakt. Dat is eerder nog niet gebeurd.' Achter de schermen probeert Jo Coenen de partijen tot elkaar te brengen. De Rijksbouwmeester zat destijds de jury voor die Cruz & Ortiz koos. Het ontwerp van Cruz & Ortiz staat of valt met de nieuwe entree, aldus Coenen. 'Als er een klein schakeltje verandert, wijzigt alles, tot en met de warmtehuishouding en de beveiliging.' Als het stadsdeel daadwerkelijk wil dat de fietsers meer ruimte toebedeeld wordt, dan zou de entree moeten veranderen, en daarmee de verdeling van de ondergrondse ruimten, de museumwinkel, de kassa's. 'Kortom, de hele constructie van de nieuwbouw. Dat zou de kwaliteit aantasten.'

Volgens de Rijksbouwmeester moet ten koste van alles worden voorkomen dat het stadsdeel het ontwerp voor de onderdoorgang formeel afkeurt. 'Het proces dreigde vast te lopen. Als alle partijen het niet al te formeel willen spelen, kan het goed aflopen.' 'Het Nieuwe Rijksmuseum', zoals de operatie heet, gaat 272 miljoen euro kosten en is daarmee het grootste cultureel renovatieproject van Nederland. Het Rijksmuseum kon dinsdag geen commentaar geven.